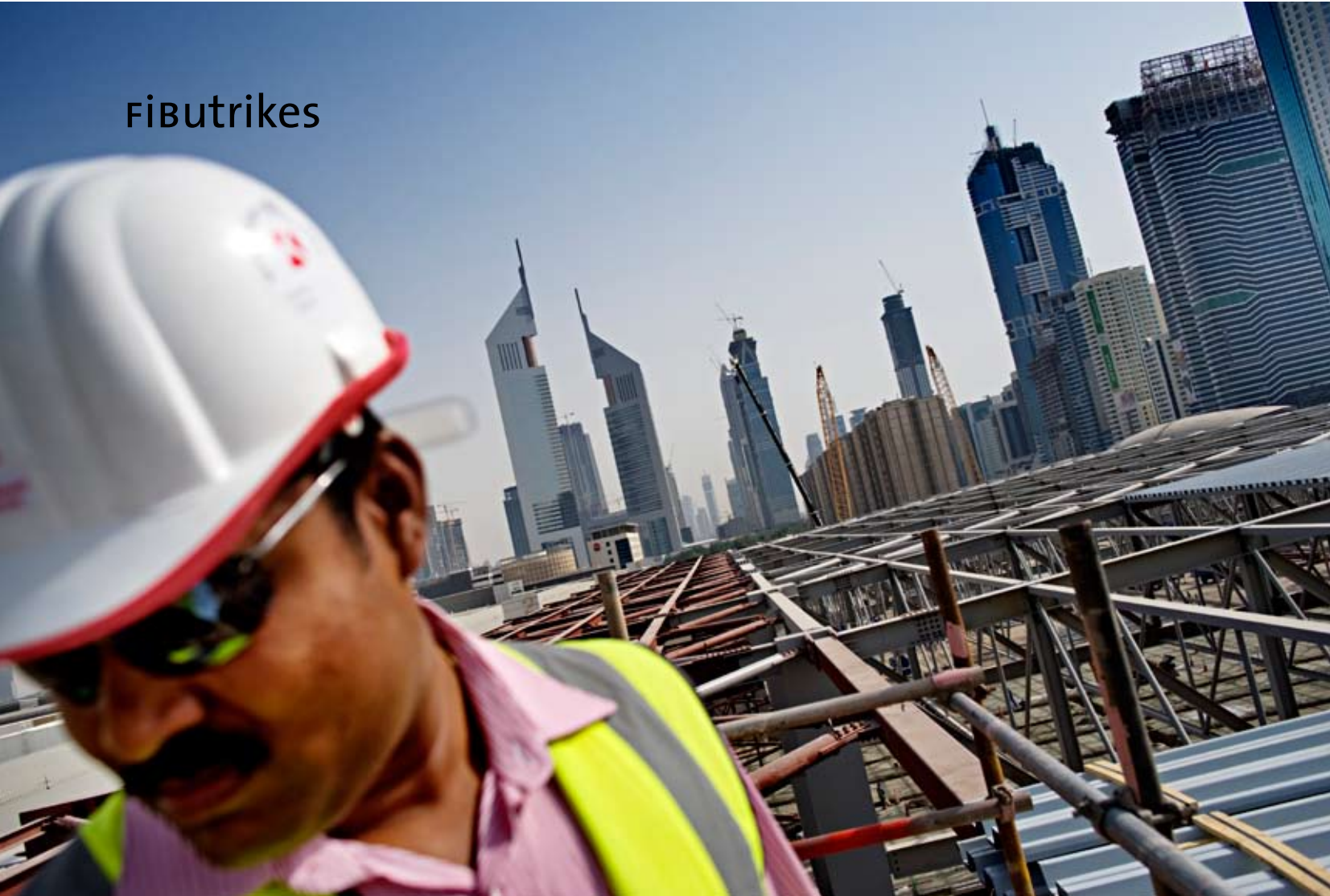

I höst strandade Dubais drömmar. Ekonomin kollapsade och gästarbetarna började lämna landet. Många återvände hem till Indien. FIB:s Martin Schibbye träffade gästarbetaren Karnelu och åkte hem till hans familj i Kerala. Där väntar frun Asha och dottern Avantika på att Karnelu ska komma hem. 6-åriga Avantika vill gå på tivoli med pappa.

Gästarbetaren kommer hem

Karnelu "Tipi" Sugathan på bygget av stadens nya tunnelbana. Hela arbetslaget består av gästarbetare från Indien. Den här dagen har de redan jobbat i tolv timmar.

MARTIN SCHIBBYE TEXT JONAS GRATZER BILD

Kvicksilvret stiger över 43 grader.

Kompressorn som trycker upp färg från tankbilen tystnar med en djup suck. Klockan slår tolv och den 30-åriga byggnadsarbetaren Karnelu "Tipi" Sugathan och hans arbetskamrater kisar, svettiga som tvättsvampar, mot den brännheta solen. Det indiska arbetslaget har varit igång i snart tolv timmar och sprutmålat en kvadratkilometer av det betongfundament som bär upp stadens nya tunnelbana. När den vita färgen torkat och byggdammet har lagt sig kommer tunnelbanenätet i Dubai att bli det längsta förarlösa i världen.

– Så du är journalist, här för att skriva om krisen och de hemska förhållandena för arbetarna, säger Karnelu och sveper med baksidan av handen över pannan.

Långt in på hösten 2008 hade Dubai lyckats undvika att dras med i den finansiella

tsunamin. I oktober 2008 presenterades planer på ännu en kilometerhögt skyskrapa och i november gick ett 15-miljonerdollar skalas av stapeln. 1,7 ton hummer staplades på silverfat på hotell Atlantis och festen kröntes av ett tims långt fyrverkeri som lär ha varit synligt från rymden. Men lagom till årsskiftet var börserna i fritt fall. Festen var slut. Bubblan hade spruckit.

När finanskrisen slog till utspelades scener som journalister älskar. Hundratals lyftkranar som stannat mitt i sina rörelser, tysta cementblandare och tomma byggnadsställningar. Ofärdiga skyskrapor stod skuldra vid skuldra i stram givakt; en terakottaarmé av stål, betong och glas. Berättelsen om hur flygplatsparkeringen var fylld av övergivna splittrarna Mercedesbilar med avskedsmeddelanden skrivna i vindrutans ökendamms och övertrasserade kreditkort i handsk-

facket publicerades i flera tidningar. Att även "The World", en gigantisk konstgjord skärgård med 300 öar som skulle efterlikna världens länder, såg ut att gå under förstärkte effekten. Det blev inte sämre av att affärsmannen som köpt ön Irland för 350 miljoner tog livet av sig, att Storbritannien låg övergivet, och att Australien och Nya Zeeland hade smält ihop.

Dubais ledning svarade på krisen genom att lägga fram en ny presslag som hotade med böter i miljonklassen om tidningarna skrev om eländet. En annan lag gjorde det olagligt att avskeda personer ur lokalbefolkningen och en tredje gjorde det lättare att skicka hem gästarbetarna.

Men för vem hade migrantarbetarna byggt denna skog av skyskrapor?

Krisen satte igång en yrvaken diskussion bland befolkningen i Dubai om vilka man

»När finanskrisen slog till utspelades scener som journalister älskar. Hundratals lyftkranar stannade mitt i sina rörelser, tysta cementblandare och tomma byggnadsställningar.«

är och om behovet av stadsplanering och institutioner.

Förvirringen fick regeringen att utse fjolåret till "National Identity Year" och emiraterna, som endast utgör fem procent av befolkningen, ryckte sina pannor på seminarier ledda av kulturdepartementet. För även om landets infödda medborgare får fri sjukvård, fri utbildning och barnbidrag tills de dör, så svarar det inte på frågorna "vilka är vi och vart är vi på väg?" Det omfattande privilegiesystemet för emiraterna kritiserades också på seminarierna för att vara kontraproduktiva och vaggas in nationen i en falsk trygghet.

Mellan raderna fanns även en skräck hos den arabiska lokalbefolkningen för att gästarbetarna, som möjliggör lyxlivet, helt enkelt skulle "ta över". Den växande indiska medelklassen i Dubai, som lätt försvinner i den polariserade medierapporteringen mellan rättslösa byggarbetare och elitens lyxliv, har också börjat ställa krav på att ta del av den politiska gemenskapen.

För Karnelu och hans bygglag är det dock inte rösträtt i Dubai som lockar, utan jobb. När tunnelbanan invigs i vår kommer han och kollegerna på tunnelbanebygget att förena sig med de legioner av migrantarbetare som redan har återvänt till arbetslöshet i Indien. Befolkningen väntas minska med åtta procent i år enligt Gulf Research Center.

– Dags att packa ihop för i dag, säger Karnelu och tar av sig hjälmen och reflexvästen.

Han avslutar varje arbetsdag med att ringa sin sexåriga dotter Avantika som bor

med sin mamma och mormor i Kerala.

– I dag frågade jag vad hon önskade sig från Dubai. Vet du vad hon svarade?

– Nej.

– Pappa, säger Karnelu stolt.

Till sist gick det inte längre. Sommaren 2005 var det för mycket månad kvar i slutet av pengarna. När erbjudandet kom om att jobba i Dubai – 3 000 kilometer från familjen i ett land där fackföreningar är förbjudna och historierna om villkoren för gästarbetare grymma – tvekade den då 24-åriga Karnelu inte. Han lånade pengar till en groteskt hög ränta och betalade rekryteraren för visum och biljetter.

På avresedagens morgon samlade han frun Asha, den 82-åriga mormodern Sakthiliti och den tvååriga dottern Avantika kring frukostbordet, som var dukat med hans favoriträtt ris, curry och bönor. De åt under tystnad.

Två år senare berättade Asha för den nu fyraåriga Avantika att de skulle träffa en speciell person vid flygplatsen. Men när dottern fick se sin far började hon gråta av besvikelser.

– Det är ju bara min pappa.

Men faderns presenter räddade välkomsteremonin. I bagaget hade han godis, en dvd-spelare och ett makeup-set till dottern. Han stannade en månad. Sedan reste han tillbaka igen. Och igen.

Karnelu blev en av de 200 miljoner migrantarbetare som är spridda över klotet. Det är tre procent av jordens befolkning, och de försörjer i sin tur en befolkning i hemländerna som är lika stor, om inte

större. Om denna grupp på över en halv miljard människor utgjorde en nation skulle den vara den tredje folkrikaste i världen. Världsbanken räknar med att världens alla migrantarbetarna i fjol skickade hem 300 miljarder dollar. Det är världens samlade biståndsbudget gånger tre, och siffrorna har fördubblats de senaste fem åren.

Sedan Dilip Ratha på Världsbanken tog fram siffrorna 2003 har alltför forskare fått upp ögonen för migrantarbetarnas roll. Deras pengar börjar ses som en allt viktigare del av lösningen på den globala fattigdomen – trots det höga pris många migranter får betala. I inte mindre än 22 länder överstiger de hemskickade pengarna tio procent av BNP.

Även FN:s utvecklingsprogram UNDP har i en färsk rapport argumenterat för att hindren för invandring måste undanröjas eftersom migration är ett viktigt sätt att främja höjd levnadsstandard och möjligheter till ett bättre liv.

En av de mest högljudda förespråkarna för migrationen som universallösning är den brittiske ekonomen Philippe Legrain, rådgivare till världshandelsorganisationen WTO och författare till boken *Immigrants – your country needs them*. Han argumenterar för att befolkningen i mottagarländerna – om de vill behålla sina högavlönade jobb – måste vänja sig vid att utländsk arbetskraft gör de jobb som de själva inte vill göra.

Men att lyfta fram migration som svaret på global fattigdom är kontroversiellt. Kritikerna anser att det glorifierar utnyttjandet och ursäktar migranternas rätts-

Pappa Karnelu ringer till Avantika en gång om dagen. På bordet ligger make up-setet hon fick av honom senaste gången han var hemma.

löshet. Men Philippe Legrain svarar att argumenten om solidaritet klingar falskt: "Alternativet är ju att de får jobba kvar i sina hemländer för ännu lägre löner. Och vad är det för solidaritet?"

Att byggprojekt för 355 miljarder dollar har avbrutits det senaste året märks i Sonapur, Dubais stora bostadsområde för gästarbetsare. Namnet är hindi och betyder "Staden av guld". Men allt är täckt av sand.

– Visumet till Dubai kostade mig sist 13 000 kronor och jag tjänar 1 400 kronor i månaden.

Snart har jag betalat av kostnaden för att ta mig hit, säger Karnelu och slår sig ner på cementgolvet i det 20 kvadratmeter stora rummet med tre våningssängar.

– Och då är det plötsligt dags att åka hem igen.

Fönstren täcks av upptejpade tidningar för att hålla solljuset ute. I ett hörn står ett litet altare med flämtande ljus som ska skydda mot olyckor på arbetsplatsen. I ett annat står en säck med ris. På väggen sitter en kalender. På frågan om han räknar dagarna skakar han på huvudet.

Karnelu kom hit i förhoppning om att

tjäna pengar för att återvända som en "Gulfman" i kostym efter ett par år. Nu är han nöjd om han kommer hem skuldfri.

– Förut gick det att göra sig en rejäl hacka genom att jobba i Mellanöstern. Men i dag är det omöjligt. Nu handlar det inte längre om att tjäna pengar utan mer om att man kan spara pengar genom att bo här. Jag har tur som varken dricker eller röker. De som gör det får inget över, säger Karnelu.

Sedan krisen slog till har självmordsstatistiken och antalet konflikter om uteblivna löner och försvunna arbetsgivare skjutit

i höjden. De som försöker organisera sig fackligt grips, får ögongloben skannad och deporteras. Efter flera vilda strejker diskuterades att tillåta kollektivavtal i Dubai. Men i stället fick landet en lag om strejkförbud, med ett tillägg om deportering av strejkledare.

– Vi har haft journalister här från hela världen som förfasat sig över vår situation. Men förklaringen finns inte här, för att förstå varför vi arbetar här måste du resa till Kerala, säger Karnelu.

Om man kör i ett par timmar från Kochi i den indiska delstaten Kerala, med ryggen

mot Indiska oceanens gula heta stränder i väster, mot de svala dimhöljda bergen i öster, når man till slut ett enkelt hus med en liten trädgård.

– Hade min pappa Karnelu varit här hade jag inte behövt duka, säger Avantika trotsigt. Hon har hunnit bli sex år och är inte ensam om att snart få duka för en person till.

Med 3,1 miljoner indier bosatta vid Persiska viken är migration för delstaten Kerala vad bilar är för Detroit: religion. Keraliter har rest i skytteltrafik till Mellanöstern sedan mitten av 1970-talet. Pengarna som skickats hem har utgjort

ryggraden i den lokala ekonomin under de senaste tre decennierna och satt spår överallt i landskapet. Fattigdomen har enligt de lokala myndigheterna sjunkit med 12 procent som ett resultat av migrantarbetarnas pengar. Att en miljon män är utomlands syns i födelsetalen, som har minskat med 20 procent sedan man började föra statistik 1981.

Delstaten har sedan bildandet 1956 huvudsakligen styrts efter socialistiska principer. Under de senaste åren har ekonomin dock liberaliserats. När den globala finanskrisen rullade in beställde delstatsre-

– Hade min pappa Karnelu varit här hade jag inte behövt duka, sa Avantika innan maten.

geringen en rapport för att undersöka vilka krisens effekter kunde bli – och få fram förslag på åtgärder. Historiskt sett har Kerala med sitt exportorienterade jordbruk varit mer knutet till världsekonomin än andra delstater. Rapportförfattarna räknade med att krisen skulle slå hårt.

Undersökningen konstaterade att det gick 24,5 migranter per 100 hushåll. Av dem befann sig 89 procent i Mellanöstern. Siffrorna fick politikerna att hålla andan. Oron för en social och politisk katastrof när legioner av arbetare återvändande var stor. En fjärdedel av delstatens ekonomi, 6 miljarder dollar per år, kommer från migrantarbetarna.

Rapportförfattarna föreslog en välkänd medicin: liberalisering, privatisering och avreglering. All jord som inte används skulle erbjudas till privata investerare. Finansiellt stöd till befolkningen fasas ut medan utländska investeringar underlättas genom skattelättnader och etablerandet av ekonomiska frizoner.

»Han bryr sig bara om dottern. Hallå jag är din fru, vi har inte setts på ett år, kommer jag att få skrika i hans öra.«

Om fackföreningar skrev de att ”även om den fackliga lagstiftningen har förlorat mycket av sina tänder, sker det fortfarande sporadiska inspektioner som kan skrämman iväg investerare.”

Rapporten ser nu ut att bli konkret politik. I våras tillsatte delstatsregeringen en kommitté ledd av finansministern Thomas Isaac för att genomföra förslagen. Trots att det saknas siffror för hur många som återvänt under året går det att spåra tillbakarullningen i exportstatistiken av grönsaker och mat till Dubai. I våras hade den minskat med 40 procent.

– När Karnelu kommer hem nu i vår, kommer han inte att resa tillbaka. Lönen är för låg, det är lika bra att han försöker hitta ett jobb här i Kerala, säger Asha.

Själv tror Asha att familjen kommer att klara sig. Hennes eget jobb som engelsklärare och den lilla trädgården gör att de kan hålla ut tills konjunkturen vänder. Dessutom slipper de telefonräkningen.

– Avantika pratar med sin far en gång per dag. När han var hemma sist var det bara de två, berättar Asha och konstaterar uppgivet att så blir det nog den här gången också.

Vad Avantika vill göra med pappa när han kommer hem kan sammanfattas med ett ord: tivoli.

– Han bryr sig bara om dottern, ”Hallå jag är din fru, vi har inte setts på ett år”, kommer jag att få skrika i hans öra.

MARTIN SCHIBBYE ÄR FRILANSJOURNALIST OCH TJÄNSTELEDIG REDAKTÖR FÖR FIB. **JONAS GRATZER** ÄR FRILANSFOTOGRAF.

»Valen i Irak och Iran är ett utmärkt exempel på hur USA använder ’demokratin’ som ett medel att kontrollera och erövra världen.«

Låtsasdemokrati präglar Irakvalet

Parlamentsvalen i Irak beskrivs i västliga medier som en triumf för demokratin. Men valet har hållits under förhållanden som är helt oacceptabla.

Flera hundra personer har förbjudits att delta i valet, alla kritiska till den amerikanska ockupationen av landet. 15 olika valallianser har också förbjudits.

Dessutom hölls valet i ett land där antalet politiska fångar kan räknas i tiotusenden. Fångarna hålls i de allra flesta fall utan rättegångar. Det irakiska rättssystemet fungerar inte. Det säger sig självt att valutgången skulle varit annorlunda om dessa fångar varit frigivna och kunnat delta i valkampanjen.

Dessutom väntar 900 personer på dödsstraff.

Informationen om bristen på rättsäkerheten i Irak i svenska och västerländska medier är som bortblåsta. Det är viktigare att slå mot Iran.

De som inte får ställa upp i valen är huvudsakligen personer med anknytning till det forna Baath-partiet. Detta parti är det kanske enda parti av betydelse i Irak men tillåts ändå inte delta i valet. USA har förbjudit partiet för dess anknytning till den förre presidenten Saddam Hussein. Men orsaken till att USA inte accepterar partiet är den oberoende politik som tidigare kännetecknade landet, för dess välfärdspolitik med betoning på utbildning och hälsovård.

Det står klart att de val som hållits i Irak är ”amerikanska val”, inte demokratiska val. Amerikanska val är val som hålls där man kan vara helt säker på att anti-amerikanska och nationalistiska politiker utmanövrerats på ett tidigare stadium och där en proamerikansk

valseger är kassaskåpssäker. Amerikanska val hölls förr i många latinamerikanska länder, där oppositionen fängslats, dödats eller på andra sätt tillintetgjorts.

Också FN har uttryckt stor oro inför valet, det gjorde man redan innan bannlysningen av ett stort antal kandidater.

– Försäkringar att valet skall uppfylla de elementära kraven är en Herkulesuppgift, sade FN:s representant i Irak, Ad Melkert redan innan de Baathsympatiserande kandidaterna bannlystes.

Den i Frankrike bosatte exilirakiern Albayaty Abdul Ilah, tillika medlem av Brysseltribunalen säger om valet:

Antiokupationsrörelsen kan inte delta i valet eller sätta upp kandidater. Trots detta har den en stark ställning i landets politik. Orsaken till att den inte kan delta är att den vet att det är USA som bestämmer valets utgång i enlighet med dess intressen. USA bestämmer lagarna, kontrollerar Irak, såväl polisen som militären. Alla andra förespeglningar är falska.

Sannolikt var presidentvalet i Iran förra året avsevärt mer demokratiskt och mer rättvist än valet i Irak men har trots det fördömts av en nästan enig västlig press. Men Iran har en oberoende, nationalistisk regering. Därför ogillas valet och döms ut av väst medan den riggade valet i Irak hälsas som en demokratisk framgång.

Valen i Irak och Iran är ett utmärkt exempel på hur USA använder ”demokratin” som ett medel att kontrollera och erövra världen.

PEO ÖSTERHOLM ÄR JOURNALIST OCH MEDLEM I FIB: REDAKTIONSKOMMITTÉ.